

Temps d'incertesa al PP balear

El PP balear encara la recta final cap al congrés més decisiu a què s'ha hagut d'enfrontar en tota la història.

Sense poder institucional important a les Balears —és oposició al Parlament, als quatre consells insulars i als ajuntaments de Palma, Maó i Vila d'Eivissa— i sense l'aixopluc del poder estatal, el PP de les Balears es troba immersit en una situació inèdita en tota la història autonòmica balear. Mai no havia estat sense un ressort de poder que donés ales al partit. Fins i tot durant el pacte de progrés (1999-2003), quan a les Balears només tenia l'Ajuntament de Palma i, per tant, era oposició a quasi tot arreu, pogué gaudir del suport del govern espanyol encapçalat per José María Aznar. Ara no.

El darrer any ha estat nefast per a la dreta illenca. El 27 de maig de l'any passat perdia la majoria absoluta. Intentà un acord a la desesperada amb UM, però els nacionalistes tancaren tot d'una la porta a una coalició. Se n'anaren amb l'esquerra. A mitjan juny, Jaume Matas feia públic que es retirava de la política. D'aleshores ençà és als Estats Units, treballant —segons que s'ha publicat— per al grup Barceló. La derrota electoral i la fugida de Matas deixaren el PP en una situació de xoc posttraumàtic. Durant l'estiu de l'any passat sorgiren quissap-les veus crítiques —Jaume Font, Miquel Ramis...—, que volien batalla interna. Exigien que s'avançàs el congrés per trobar una direcció de consens. Però la direcció estatal no ho permeté. Diverses vegades, entre el juliol i el setembre de l'any passat, arribaren a Palma els màxims dirigents de la formació conservadora, Mariano Rajoy i Àngel Acebes, que imposaren una fórmula transitòria de direcció fins al congrés ordinari. Aquesta fórmula consistia a fer de la vice-presidenta Rosa Estaràs presidenta del partit sense passar per l'as-

semblea. Votada només —de fet, per assentiment— per part dels membres del comitè regional (que és el màxim òrgan entre congressos, igual com ho és el consell polític en alguns altres partits), a proposta de la direcció de Madrid. Per blindar la nova presidenta contra els intents de rebel·lió, el consell de direcció —òrgan que estatutàriament és una mena de consell assessor de la presidència— fou dotat de capacitat executiva i, com que és format per fidels a Estaràs, s'obria un camí planer cap a la reelecció presidencial al futur congrés.

Les eleccions espanyoles del 9 de març foren un altre desastre per al PP illenc. Per primera vegada d'ençà

del 1986, perdé uns comicis a les Illes. Aquesta vegada el guanyà el PSOE; per poc, però el guanyà. El cop anímic va ser molt fort per als conservadors. Internament es reobrí el debat sobre qui ha de dirigir el partit en tan males circumstàncies. I ja no faltava gaire per al congrés, previst per al juliol.

Entre el març i l'abril hi hagué moviments interns per mirar de trobar candidatures alternatives a la d'Estaràs. Primer ho intentà Jaume Font, portaveu al Consell de Mallorca. Més tard, Catalina Cirer, portaveu a l'Ajuntament de Palma. Però l'un re-re l'altre aviat perderen consistència. Els pesos pesants del partit donen suport a Estaràs. Fins i tot Gabriel Canellas (president del govern entre el 1983 i el 1995, i president del PP a les Balears des de final dels anys 70, aleshores amb el nom d'Aliança Popular, fins el 1996) ha donat suport

Estaràs: "Vull saber quin pes té cadascú"

La presidenta del PP, Rosa Estaràs, es mostra segura d'ésser reelegida al congrés del PP balear, el juliol vinent. En una breu conversa amb aquest setmanari demostrà absoluta tranquil·litat: "És bo que hi hagi debat intern i que els delegats al congrés votin el projecte que cadascú presenta. No hem de tenir por de la votació democràtica." Tan segura es mostra que fins i tot ha demanat a la comissió que organitza el congrés que abaixi el nombre mínim d'aval per a presentar la candidatura a la presidència: "Així tothom qui vulgui presentar-se, i que tingui aquests mínims suports interns, podrà fer-ho. No tinc gens de por, com s'ha dit en alguna ocasió, de competir per la presidència."

Respecte al seu oponent, el batlle de Calvià, Carlos Delgado, que es presenta amb un programa clarament anticatalanista, Estaràs s'hi mostra condescendent: "Aquesta sensibilitat ha estat present al nostre partit des de sempre. Però passa que jo pens que és molt, molt minoritària. Jo ja he dit moltes vegades que l'Estatut és un bon instrument i el que cal és desenvolupar-lo. De cap manera no sóc partidària de reformar-lo", tal com exigeix Delgado, en el sentit d'eliminar el nom de *català* per a la llengua i substituir-lo per *balear*.

També amb relació a Delgado, Estaràs creu que "m'afavoreix la seva candidatura", perquè, deixa entendre, li permetrà de mostrar-se públicament molt més moderada. Ni li fa gens de por de posar a votació la presidència: "Al contrari, tinc ganes de saber què pesa cadascú dins el partit; això serà bo per a mi i per a tothom".

explícit a la presidenta actual, i això que és amic i pare polític de Cirer.

Tot pareixia indicar, doncs, que Estaràs no tindria oposició. Sobtadament, però, a mitjan abril el batlle de Calvià, Carlos Delgado, anuncià la seva candidatura.

Delgado contra Estaràs. Unes setmanes abans de fer pública la seva candidatura, Carlos Delgado havia emès un manifest titulat "Por Baleares" en el qual acusava el partit de "traïr" el sentiment dels seus votants en haver donat suport al català a l'Estatut, i deia que només faria costat a Estaràs si es comprometia en la lliure elecció d'idioma a l'escola per part dels pares, a reformar l'Estatut per introduir-hi el *balear* com a idioma oficial en lloc del català o, si no, a convocar un referèndum sobre el nom de l'idioma propi. Delgado assegurà que "de cap manera" no pensava presentar-se a la presidència del PP i que la seva actitud responia únicament a la voluntat "d'obrir el debat intern sobre una qüestió tan important".

Poques setmanes després es desdèia de la paraula donada i anunciava la seva candidatura. Aleshores es veié que tot era una estratègia perfectament muntada. Amb el suport del diari *El Mundo - El Día de Baleares* i amb recursos econòmics evidents —anuncis pagats a la premsa—, empenqué una campanya per a recaptar suport entre la militància del PP. En el moment de tancar aquesta edició no és clar si assolirà el mínim de delegats per a presentar la candidatura. Ha acusat l'aparell del partit de fer-li boicot, però en realitat (vegeu declaracions d'Estaràs al requadre) la presidenta li hi ha posat facilitats.

Delgado presentà públicament el seu equip, en el qual no hi ha cap pesant del partit. Li fan costat persones que van ocupar càrrecs menors durant la legislatura anterior, totes marcades per l'anticatalanisme. Geogràficament, els suports es limiten a Mallorca —tret d'algú de les altres illes— i encara més concretament a Calvià, on és el batlle. Per tant, no sembla tenir cap possibilitat de desbancar Estaràs.

Estaràs es mostra segura d'ésser reelegida com a presidenta del PP balear.

L'estratègia d'Estaràs. A la presidenta del PP li va molt bé la candidatura crítica i extremada de Delgado. Perquè li permet de dibuixar i escampar la imatge de moderació que vol difondre d'ençà del debat de política general de l'octubre passat. Es tracta d'una nova estratègia. Un

canvi radical. Als plenis de constitució del Parlament i d'investidura de Francesc Antich (juny i juliol de l'any passat) mostrà tres formes molt dures. Tanmateix, tres mesos més tard sorprengué pel to moderat, amable i fins i tot pel fons de col·laboració que ofería al president Antich. La

Carlos Delgado, batlle de Calvià, encapçalat l'anticatalanisme com a opció per al PP illenc.

Sense tocar poder enlloc, l'única opció que té Estaràs d'ésser presidenta el 2011 és moderant el discurs cap a UM

muda podia semblar quelcom exclusivament tàctic, atès que s'acostaven les eleccions espanyoles. Però s'ha revelat com un canvi d'estratègia de fons. Perquè encara ara dura i, a més, es va intensificant. Per exemple, la setmana passada el PP votava a favor de la llei d'habitatge al Parlament, i s'oposava només parcialment a la de mesures urgents de protecció del territori. Una actitud insòlita.

Tot i que no es reconeix en públic, és evident que Estaràs va canviant el

rumb del seu partit. Amb quina intenció? Per una banda, d'anar adquirint una imatge més moderada i, per una altra, i si continua essent presidenta, d'adaptar-se a la dura realitat. És a dir: que sense tocar poder enlloc, l'única opció que pot tenir de ser presidenta del govern el 2011 és moderant el to i el fons del discurs cap a UM, amb l'esperança que aleshores sigui possible de pactar-hi.

Miquel Payeras

El PP d'Eivissa i Formentera és la segona junta insular més important de les Balears i tradicionalment ha estat també l'organització que ha fet guanyar o perdre el govern autonòmic al PP balear. Però l'afinitat ideològica no esborra les distàncies derivades de l'eterna rivalitat entre Mallorca i Eivissa, visibles a tots els àmbits de la vida pública i privada. Amb motiu del congrés del PP balear, Eivissa i Formentera fan valer el seu pes per a reclamar més autonomia i més capacitat de decisió dins el partit, i també més diners.

Tant el president del PP de les Pitiüses, Josep Joan Cardona, com el seu segon, Pere Palau, han advertit públicament que "Eivissa no ha de ser una sucursal de Palma" i, més directament, han dit: "Volem més diners." "A Mallorca han fet una seu nova i hi han esmerçat molts de recursos; ara toca que se'ls gastin a Eivissa", han declarat als mitjans de comunicació quan els han demanat si prefereixen Rosa Estaràs o Carlos Delgado al capdavant de l'organització.

Oficialment, el partit d'Eivissa deixarà llibertat de vot als seus afiliats, tot i que en privat la gran majoria es declaren partidaris d'Estaràs. Les tesis estrafolàries de Delgado en matèria lingüística i el seu perfil polític "poc fiable", segons alguns responsables locals, fan decantar el gruix de la militància de la Pitiüses cap al valor conegut que representa l'actual portaveu conservadora al Parlament.

Però, tot i que a Eivissa es considera segur que Estaràs guanyarà al congrés illenc, no es vol deixar passar l'oportunitat d'inquietar la candidata mitjançant reclamacions que ara tenen moltes possibilitats d'ésser escoltades.

Matutes se'n va del consell insular. Aquests missatges reivindicatius des de la junta insular de les Pitiüses arriben també ara que fa pocs dies que Stella Matutes, la filla petita de l'empresari i ex-ministre Abel Matutes, ha abandonat la política. Primer va ser derrotada a les eleccions locals i autonòmiques de l'any passat i després va veure com s'esvaïa la possibilitat d'un càrrec a Madrid amb la derrota de Rajoy el 9 de març d'enguany. En definitiva, Stella Matutes va sentir que ja no pinta-